

دانشگاه بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

نام درس: جامعه شناسی پزشکی	کد درس: ۱۱۳۱۴۲
مقاطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: اقتصاد سلامت
گروه آموزشی: علوم مدیریت و اقتصاد سلامت	پیش نیاز:
تعداد واحد: ۳	محل برگزاری: دانشگاه بهداشت
روز و ساعت برگزاری: یکشنبه (۱۰-۱۲)	مسئول درس: دکتر حمید رضا شعبانی کیا، دکتر فاطمه کوکبی سقی

بازنگری

طراحی اولیه

هدف کلی دوره:

دانشجو ضمن آشنایی با مفاهیم مطرح در جامعه شناسی پزشکی و تحلیل مسائل سلامت به عنوان یک مسئله اجتماعی، متغیرهای عمدۀ اجتماعی مؤثر بر سلامت افراد و گروه های اجتماعی را شرح دهد. از این رو از دانشجو و فراغیر انتظار آن است که در پایان ترم تحصیلی بتوانند به اهداف ذیل دست یابند:

اهداف اختصاصی دوره:

- ✓ تاریخچه، ابعاد و قلمرو جامعه شناسی پزشکی را بیان کند.
- ✓ اصطلاحات رایج در جامعه شناسی را بیان کند.
- ✓ مکاتب و دیدگاههای مختلف در مورد جامعه شناسی را بیان کند.
- ✓ هنجارهای اجتماعی و نقش آنها در سلامت جامعه را بیان کند.
- ✓ روش‌های تحقیق در جامعه شناسی پزشکی و چالش‌های آن را شرح دهد.
- ✓ کارکردها و وظایف جامعه در مورد سلامت را ذکر کند.
- ✓ مولفه‌های اجتماعی ارتقا سلامت از جمله ارزشها، هنجارهای تحرک و نظم اجتماعی را تشریح کند.
- ✓ مشکلات و تنگناهای اجتماعی کشورهای در حال توسعه را تشریح کند
- ✓ مسائل اجتماعی ایران که بر سلامت موثرند را شرح دهد.
- ✓ منظور از تعیین کننده‌های سلامتی را شرح داده و تأثیر آنها بر سلامت توضیح دهد.
- ✓ مفهوم عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت را توضیح داده و تأثیر آنها را بر سلامت تشریح نماید.
- ✓ رفتار بیماری را شرح دهد.
- ✓ رابطه پزشک و بیمار را شرح دهد.
- ✓ جایگاه بیمارستان و طب نوین را در جامعه و توسعه آن شرح دهد.
- ✓ مفهوم فرهنگ را توضیح داده و رابطه متقابل سلامتی و فرهنگ را شرح دهد.
- ✓ پیامدهای اجتماعی سیاست‌های سلامتی را توضیح دهد.

دانشگاه بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره	
رئوس مطالب	جلسه
تاریخچه ، ابعاد و قلمرو جامعه شناسی پزشکی	جلسه اول
اصطلاحات رایج در جامعه شناسی	جلسه دوم
مکاتب و دیدگاههای مختلف در مورد جامعه شناسی	جلسه سوم
هنجرهای اجتماعی و نقش آنها در سلامت جامعه	جلسه چهارم
کارکردها و وظایف جامعه در مورد سلامت	جلسه پنجم
مولفه های اجتماعی ارتقا سلامت از جمله ارزشها، هنجرها، تحرک و نظم اجتماعی	جلسه ششم
ادامه مولفه های اجتماعی ارتقا سلامت از جمله ارزشها، هنجرها، تحرک و نظم اجتماعی	جلسه هفتم
روشهای تحقیق در جامعه شناسی پزشکی و چالشهای آن	جلسه هشتم
ادامه روشهای تحقیق در جامعه شناسی پزشکی و چالشهای آن	جلسه نهم
تعیین کننده های سلامتی / عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت: طبقه اجتماعی	جلسه دهم
عوامل اجتماعی سلامت تعیین کننده سلامت: اشتغال، آموزش، درآمد	جلسه یازدهم
عوامل اجتماعی سلامت تعیین کننده سلامت: انزواج اجتماعی، حمایت اجتماعی، اعتیاد، تغذیه	جلسه دوازدهم
عوامل اجتماعی سلامت تعیین کننده سلامت: حمل و نقل و ترافیک، سرمایه اجتماعی	جلسه سیزدهم
رفتار بیماری	جلسه چهاردهم
رابطه پزشک - بیمار	جلسه پانزدهم
(ادامه) رابطه پزشک - بیمار	جلسه شانزدهم
جامعه شناسی بیمارستان	جلسه هفدهم
(ادامه) جامعه شناسی بیمارستان	جلسه هجدهم
جامعه شناسی معلولیت	جلسه نوزدهم
فرهنگ و بیماری	جلسه بیستم
نابرابری ها در بهداشت و پیامدهای اجتماعی - اقتصادی سیاست های سلامت	جلسه بیست و یکم
مشکلات و تنگناهای اجتماعی کشورهای در حال توسعه	جلسه بیست و دوم
مسایل اجتماعی ایران که بر سلامت موثرند	جلسه بیست و سوم
سیاستگذاری سلامت بر مبنای نتایج مطالعات جامعه شناسی	جلسه بیست و چهارم
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): سخنرانی برنامه ریزی شده با استفاده از پاورپوینت	

دانشگاه بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره (Course Plan)

وسایل آموزشی: کامپیووتر و ویدئو پروژکتور

وظایف و تکالیف دانشجو: دانشجو ضمن حضور منظم در کلاس و کسب اطلاعات لازم در زمینه مباحث مختلف، می بایست مشارکت فعال در مباحث مطرح شده داشته و در بعضی مباحث به ارائه سمینار پردازد.

روش های ارزیابی دانشجو (لطفا سپهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود):

- ۱ حضور منظم در کلاس و مشارکت فعال در مباحث: ۱۰٪ (۲ نمره)
- ۲ کنفرانس دانشجو: ۱۵٪ (۳ نمره)
- ۳ آزمون نهایی: ۷۵٪ (۱۵ نمره)

منابع اصلی درس:

- جامعه شناسی پزشکی، تألیف: منوچهر محسنی، ویرایش پنجم، انتشارات طهوری.
- جامعه شناسی پزشکی، تألیف: دوید آرمستانگ، ترجمه: توکل، آخرين ویرایش.
- جامعه شناسی بیماری و پزشکی، تألیف: فیلیپ آدام و کلودین هرتسليک، ترجمه: کتبی، آخرين ویرایش.
- اصول و مبانی جامعه شناسی پزشکی، تألیف: کیوان آرا، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.
- جایگاه پول در نظام سلامت: رساله ای پیرامون اقتصاد سلامت و جامعه شناسی پزشکی. تالیف: پورضا. انتشارات

سمت